

Aanvragen bij Gemeente Groningen en Provincie Groningen

Statutaire naam instelling

Stichting Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen

Standplaats

Groningen

Naam instelling

Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen (OVCG)

Organisatievorm

Stichting

Jaar van oprichting

1991

Bezoekadres

30040
Groningen
9700 RM
Nederland

Telefoon

0505992027

E-mailadres instelling

info@ovcg.nl

Website

<http://www.ovcg.nl>

IBAN-nummer

NL27INGB0656475358

KvK-nummer

41012319

Naam van algemeen directeur of een andere gemandateerde persoon

Mevr. Bettie Jongejan

Functie

Coördinator

E-mailadres aanvrager subsidie

info@ovcg.nl

Telefoonnummer aanvrager subsidie

0505992027

Hoeveel directieleden wilt u toevoegen?

1

Naam

Mevr. Bettie Jongejan

Functie

Coördinator

Datum van aantreden

01/02/2010

Hoeveel bestuursleden en/of leden raad van toezicht wilt u toevoegen?

5

Naam bestuurslid/lid raad van toezicht

Dhr. Deddo Houwen

Functie

Voorzitter

Naam tweede bestuurslid/lid raad van toezicht

Dhr. Henk Hofstra

Functie

Vice-voorzitter

Naam derde bestuurslid/lid raad van toezicht

Dhr. Herman Kamminga

Functie

Secretaris

Naam vierde bestuurslid/lid raad van toezicht

Mevr. José van Schie

Functie

Penningmeester

Naam vijfde bestuurslid/lid raad van toezicht

Dhr. Stefan van der Poel

Functie

Bestuurslid

Hoe kenmerkt uw aanbod zich door hoogwaardige inhoudelijk/artistische kwaliteit?

OVCG:

- Genereert meer kennis omtrent het perspectief op de Tweede Wereldoorlog waarbij ervaringen en herinneringen van mensen het uitgangspunt zijn.
- Maakt de kennis over het regionale WOII-erfgoed op eigentijdse wijze beleefbaar en geeft het door aan (jongere) generaties;

- Maakt samen met verschillende culturele instellingen in Stad en Ommeland digitale en fysieke presentaties rondom het thema WOII, op bovenlokaal, landelijk en in een aantal gevallen zelfs internationaal niveau.
- Beheert, vergaart en onderzoekt de WOII-collectie Groningen en stelt deze digitaal beschikbaar voor onderzoek, en biedt haar deskundige kennis aan om het materiaal te kunnen duiden aan een breed en divers publiek
- Onze collectie wordt duurzaam en professioneel gewaarborgd conform de geldende normen over archiefbeheer.

Bij de totstandkoming van al onze projecten wordt gewerkt met een professioneel team van historici, documentairemakers, stagiaires en docenten van de opleiding Geschiedenis aan de RUG.

Onze documentaires zijn van dusdanige kwaliteit dat ze allen worden uitgezonden door RTV Noord.

Veel van onze projecten zijn in de afgelopen jaren door deskundige jury's bekroond of genomineerd.

- De virtuele reconstructie www.scholtenhuis.nl is landelijk en internationaal bekroond met de Gouden Reiger 2009 voor de beste interactieve en audiovisuele website; de Geschiedenis Online Prijs 2009 voor de beste geschiedenis website van Nederland, won de derde prijs tijdens de verkiezingen voor de European Design Award 2010 en werd bekroond met de Golden German Design Award 2012.
- Het fotoboek Groningen 40-45, een coproductie van RHC Groninger Archieven, OVCG, en historicus Martin Hillenga, drong door tot de shortlist van het Beste Groninger Boek 2015 in de categorie non-fictie.
- Het Scholtenhuis 1940-1945 Deel 3A: Vlucht en Deel 3B: Berechting van auteur Monique Brinks (geschreven in opdracht van OVCG) haalde eveneens de longlist van Het Beste Groninger Boek 2015 in dezelfde categorie.
- Het Scholtenhuis 1940-1945 Deel 2: Daden van auteur Monique Brinks (geschreven in opdracht van OVCG) haalde de shortlist van Het Beste Groninger Boek 2013 in de categorie non-fictie.

Uit wie bestaat uw doelgroep/publiek? (leeftijd, opleiding, culturele achtergrond)

OVCG richt zich vooral op mensen die affiniteit hebben met de Groninger cultuur en geschiedenis, met in het bijzonder de Tweede Wereldoorlog. We spreken verschillende sociale groepen binnen Groningen en ver daar buiten aan in de leeftijd van 8-100: van de generatie die de oorlog nog heeft meegemaakt tot de jongere generaties die vrijheid gemakkelijk als iets vanzelfsprekends beschouwen.

Binnen de doelgroep onderscheiden we:

- Lezers van onze publicaties, kijkers van onze documentaires en bezoekers van onze exposities en website.
- Historisch onderzoekers. We bereiken professionele historici, amateuronderzoekers, studenten, leerlingen en nabestaanden van WOII-getroffenen. Vanuit de hele wereld bereiken ons vragen om informatie (op jaarbasis: 400).

- Scholieren die participeren in onze educatieve programma's (bereik 2015: 1800 basisscholieren, 500 middelbare scholieren en 30 MBO'ers/HO)
- Journalisten en programmamakers (zowel internationaal, landelijk als regionaal)
- In incidentele gevallen leveren wij een bijdrage aan opsporingsverzoeken van diverse partijen.

Wat is uw maatschappelijke functie/rol?

Stichting Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen houdt de herinnering levend aan een dramatische episode uit de geschiedenis van Nederland en van Groningen: de oorlog van 1940-1945. Jaarlijks neemt het aantal vragen bij OVCG nog steeds toe. Mensen – variërend van media, universitaire- of amateuronderzoekers tot scholier als nabestaanden van verzetsmensen - willen weten hoe hun persoonlijke geschiedenis, van een familielid of hun woonplaats, verweven is met de grote geschiedenis.

De Tweede Wereldoorlog (WOII) en het stilstaan bij wat zich toen afspeelde mag in Nederland nog altijd rekenen op grote belangstelling. Bijna 40 procent van de Nederlanders is geïnteresseerd in de Tweede Wereldoorlog. 85 procent vindt de Tweede Wereldoorlog niet alleen relevant voor mensen die de oorlog hebben meegemaakt, maar ook voor de naoorlogse generaties. Dit blijkt uit onderzoek (mei 2015) van TNS NIPO in opdracht van het Kenniscentrum Oorlogsbronnen. Deze belangstelling neemt niet af, maar verandert wel. Alleen al door het wegvallen van de ooggetuigen 70 jaar na dato. Herinnering wordt geschiedenis.

Vanwege die gewichtige betekenis is het onze collectieve verantwoordelijkheid om de herinnering aan WOII, waaronder de schending van de democratische rechtstaat, de vervolging en het massale geweld, te behouden. Het mag geen geschiedenis worden die behouden blijft in boeken, maar geen waarde heeft voor het heden. Van een collectief verbindend trauma naar een collectief verbindende toekomst.

De afgelopen jaren zijn veel initiatieven genomen om te anticiperen op een veranderende herinnering aan WOII. Daarbij wordt ingespeeld op nieuwe generaties die vanzelfsprekend op een andere manier naar WOII kijken als generaties die erbij waren. Nu is het moment aangebroken om te zien hoe we de relevantie van de historie voor nu en straks goed zichtbaar kunnen maken. Waar liggen de kansen en mogelijkheden? Hoe kunnen we erin slagen om WOII voor nieuwe generaties een aanspreekbare plek te geven, in een nieuwe digitale en internationaal georiënteerde wereld, waar op tal van plaatsen nog steeds oorlog woedt? En hoe zorgen we ervoor dat dit thema ook in 2025 betekenisvol is?

Welke samenwerkingsverbanden gaat u aan binnen en/of buiten het cultuurveld?

Het Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen is gevestigd in een stad en provincie waar tijdens de bezetting qua Jodenvervolging, verzet en terreur veel is gebeurd. In al onze projecten komt de relatie tot de omgeving tot uitdrukking. Samenwerking is voor ons een vereiste, vindt al op meerdere niveaus plaats en zal ook in de nieuwe beleidsperiode gecontinueerd worden:

Belangrijke bestaande regionale samenwerkingspartners binnen onze sector zijn:

- De Cascadeplein 4-organisaties, te weten RHC Groninger Archieven, Gronings Audiovisueel Archief en Huis van de Groninger Cultuur
- Onderwijsinstellingen als de RUG en Hanzehogeschool, Menso Alting
- De Verhalen van Groningen, Historische Verenigingen, Erfgoedpartners, Vrijdag
- Stichting 4 Mei Herdenking Groningen, Stichting Vier 5 Mei, Bevrijdingsfestival Groningen, Stichting Bevrijdingsbos, Battlefield Tours Groningen
- Lokale media als Dagblad van het Noorden en RTV Noord, regionale documentairemakers, historische onderzoeksbureau's
- Stichting Folkingestraat Synagoge, Groninger Forum
- Regionale musea: Noordelijk Scheepvaartmuseum, Muzeeaquarium Delfzijl

Belangrijke bestaande landelijke samenwerkingspartners binnen onze sector zijn:

- Oorlogsmusea en Herinneringscentra als het NIOD, Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Anne Frank Huis, Nationaal Comité 4 en 5 Mei, Verzetsmuseum Friesland, Verzetsmuseum Amsterdam. OVCG is de enige instelling die de provincie Groningen representeert in dit netwerk. OVCG is aangesloten bij het landelijk educatieoverleg WOII. Dit leidt regelmatig tot uitwisselingen van collecties voor tentoonstellingen en tot netwerkdagen over belangrijke ontwikkelingen in het veld.
- Daarnaast maakt OVCG deel uit van de werkgroep Actie Niet Weggooien en doet jaarlijks mee aan de Actie Niet Weggooien op 3 mei en 14 augustus. Via lokale media als RTV Noord, Oog TV en de lokale pers, doet OVCG een oproep aan alle Groningers om hun oorlogserfgoed aan te bieden. Deze actie heeft ieder jaar opnieuw een bijzonder effect.
- De samenwerking tussen OVCG en RTV Noord over het uitzenden en online plaatsen van de door OVCG geproduceerde documentaires, zal alleen maar meer naamsbekendheid betekenen voor OVCG onder de bevolking van Groningen. Uit jaarcijfers van TV Noord (2014) blijkt dat zij dagelijks gemiddeld 81.000 kijkers per dag trekt en dat hun website een gemiddeld bezoek van 4.6 miljoen per maand trekt.

Wat is het beoogde resultaat van deze samenwerking?

Door samenwerking bewerkstelligen we een groter bereik en uitstraling van ons product. Ook de media leveren hier een bijdrage aan.

Het project 'De dialoog die oorlog heet' is een belangrijke impuls voor onze verbondenheid met en kennisoverdracht aan regionale musea en erfgoedinstellingen.

Door onze participatie aan het Educatief overleg WOII - tillen wij onze educatieve projecten naar hoger niveau. Daarnaast bewerkstelligt ons deze samenwerking ons ook toegang tot nationale projecten. 'De Tweede Wereldoorlog in 100 voorwerpen' in 2014 was hier een goed voorbeeld van. De collectie OVCG kreeg hierdoor ook een landelijke uitstraling. Door in de actie Niet Weggooien! op nationaal niveau aandacht te vragen voor het WOII-erfgoed, bereiken we meer mensen.

OVCG is sinds 2011 een erkend stagebedrijf bij de RUG. Gemiddeld lopen twee studenten geschiedenis jaarlijks bij ons stage. Zij krijgen de kans om hun theoretische kennis over geschiedenis toe te passen binnen een dynamische erfgoedorganisatie. De hoeveelheid

verschillende taken en ervaringen die de stagiaires op doen, wordt zeer gewaardeerd, zowel door de RUG als door de stagiaires zelf. Stages worden gemiddeld beoordeeld met een 8 of 9.

Maar de laatste jaren hebben wij ook studenten aan ons verbonden. Dit jaar hebben 20 MBO'ers meegewerkt aan het project de Tweede Wereldoorlog dichterbij. Wij hebben hen opgeleid in oorlogseducatie: want het is belangrijk dat de kennis wordt overgegeven naar toekomstige generaties.

Ook door projecten als het Scholtenhuis hebben wij onze doelgroep verbreed. Niet alleen scholieren, maar ook wetenschappers en grafisch vormgevers hebben projecten ontwikkeld met OVCG.

De komende jaren wil OVCG zich meer richten op de doelgroepen en samenwerkingsverbanden binnen het middelbaar onderwijs en hoger onderwijs.

OVCG, als organisatie binnen het gebouw Cascadeplein 4, kan zich op die wijze ontwikkelen tot onderzoekscentrum van WOII van de provincie.

Wat is de positie/rol van uw instelling, zowel binnen als buiten uw eigen keten/sector?

De Stichting Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen (OVCG) is hét documentatie- en informatiecentrum over de Tweede Wereldoorlog in stad en provincie Groningen. Door middel van educatieve projecten, documentaires, multimediateamsites, voorlichting en exposities houdt de stichting de kennis en herinnering aan de Tweede Wereldoorlog levend. OVCG is een onafhankelijke stichting, gevestigd in het pand van RHC Groningen Archieven. OVCG wordt financieel ondersteund door de stad en provincie Groningen. OVCG is de enige instantie in de provincie die structureel aandacht heeft voor de Tweede Wereldoorlog.

Van een kleine, lokale instelling die sedert 1991 het beheer en behoud van een omvangrijke collectie oorlogsmateriaal verzorgde, is OVCG afgelopen decennia gegroeid tot een regionaal en landelijk erkend educatief en expertisecentrum. De belangstelling voor 'de oorlog' groeit nog steeds: talrijke particulieren, en van regionale, landelijke en internationale instellingen voor samenwerkingsprojecten, die in het verleden zowel landelijk als internationaal bekroond zijn. Onze rol in dit geheel varieert: van het faciliteren van onderzoeksmogelijkheden, beheren van de collectie, het meedenken en meeschrijven aan historische onderzoeken, coördineren van projecten (als penvoerder), het aanjagen van nieuwe initiatieven en last but not least: het verzorgen van lezingen en educatieve programma's.

Wat is de positie van uw instelling, zowel binnen de (stedelijke) regio, provinciaal als (inter)nationaal?

We werken zowel met stedelijke als provinciale instellingen, zie hierboven. Daarnaast - samenwerking over de grens.

Kansen voor toekomstige samenwerkingen op regionaal gebied:

Het Groninger Museum, het Noordelijk Scheepvaartmuseum en de Groninger Archieven voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor de presentatie van de geschiedenis van de stad.

De musea en de Archieven vormen de 'historische driehoek' in de stad. Ze bevinden zich in het zuiden en zuidwesten van de binnenstad, op loopafstand van elkaar. Kennis, collecties en faciliteiten worden gebundeld. Voor andere organisaties, zoals het GRID Grafisch Museum Groningen en de Stichting Folkingestraat Synagoge, bestaat de mogelijkheid om in te stappen.

OVCG is een kleine organisatie en beschikt over depots, maar niet over een vaste publieks- of expositieruimte. Het verhaal van de Tweede Wereldoorlog is echter niet weg te denken in de geschiedenis van Groningen en makkelijk te verbinden aan de presentatiethema's van bovenstaande musea en bij het Groninger Forum. Waar mogelijk zal OVCG met haar kennis en collectie bijdragen en deze zichtbaar maken in expositieruimtes van bovenstaande organisaties. Dit wordt al gedaan in samenwerking met RHC Groninger Archieven en regionale erfgoedinstellingen.

We proberen in zoveel mogelijk projecten samen te werken met organisaties in de provincie. Dit resulteert in tentoonstellingen in de musea en presentaties in de regio. OVCG, als organisatie binnen Cascadeplein 4, kan zich op die wijze ontwikkelen tot onderzoekscentrum van WOII van de provincie, het liefst in nauwe samenwerking met RHC Groninger Archieven en de Rijksuniversiteit Groningen.

OVCG neemt deel aan De Verhalen van Groningen door het leveren van historische verhalen voor de website. In 2015 werd nauw samengewerkt in het kader van het project 'dialogue die oorlog heet'. De input van OVCG bij de ontwikkelde digitale presentatie www.bevrijdinggroningen70.nl was onmisbaar.

Hoe bereikt u uw doelgroep/publiek?

Onze educatieve producten worden samengesteld door historici en vormgegeven door professionele vormgevers. Vervolgens wordt ons lesmateriaal aangeboden via www.cultuurclickgroningen.nl en de landelijke website www.lesmateriaaloorlogenvrede.nl van het Nationaal Comité 4 en 5 Mei.

Onze collectie is via verschillende (landelijke) portals toegankelijk: www.oorlogsbronnen.nl, www.beeldbankwo2.nl en www.archieven.nl. Via de studiezaal van RHC Groninger Archieven worden onderzoeksfaciliteiten aangeboden.

Het publiek wordt benaderd door middel van onze websites www.ovcg.nl en www.scholtenhuis.nl. Laatstgenoemde site heeft sinds de lancering in het voorjaar 2009 92.230 unieke bezoekers getrokken, met een maandelijks gemiddelde van 726 unieke bezoekers (cijfers t/m nov. 2015). Onze algemene website trok sinds de lancering in augustus 2012 34.800 unieke bezoekers, met een maandelijks gemiddelde van bijna 900 unieke bezoekers (cijfers t/m nov. 2015). Met name de leeftijdsgroepen van 25-34 en die van 45-54 zijn sterk vertegenwoordigd, en de verhouding man-vrouw ligt ongeveer 55-45. Ook zet OVCG social media in voor publieksactiviteiten. Momenteel hebben wij 465 likes op

Facebook. 93 procent van onze likers komen uit Nederland, waarvan 30 procent uit de stad en 20 procent uit de provincie Groningen.

Daarnaast bereiken wij ons publiek via een mailing list en nog steeds weten vele mensen ons per telefoon te vinden.

Hoe bereikt u een nieuw en meer divers publiek?

Dit doen wij door verschillende samenwerkingsverbanden op te zoeken. Met lokale erfgoedinstellingen, landelijke oorlogsmusea en herinneringscentra en de media. Zie eerder genoemde voorbeelden.

Hoe maakt u uw product/activiteiten fysiek en virtueel/digitaal bereikbaar?

De collectie, zowel fysiek als digitaal, onderverdeeld in archieven, verzamelingen, beeldmateriaal, kaarten, films, video en audio, wordt binnen een gestandaardiseerd bewerkingsproces geacquireerd geïnventariseerd, beheert en toegankelijk gemaakt. De digitale collectie, die dagelijks groeit door digitalisering van de fysieke collectie en door het plaatsen van digitale dossiers, is raadpleegbaar via www.archieven.nl, www.oorlogsbronnen.nl en www.beeldbankwo2.nl

De Scholtenhuiswebsite blijft een belangrijke digitale presentatie van OVCG voor het onderwijs. De interactieve trolleys is een nieuwe ambitie van OVCG om fysieke collectie te koppelen aan een digitale toepassing voor het onderwijs. Zie volgende vraag.

Daarnaast blijft OVCG historische verhalen en documentaires leveren voor de website De Verhalen van Groningen, RTV Noord, cultuurhistorisch tijdschrift Lutje FEITH en voor de Facebookpagina.

Toelichting op activiteiten in de periode 2017-2020

In de periode 2013-2016 heeft OVCG diverse ingrijpende (inter)nationale en regionale projecten en lesmethoden ontwikkeld. De Scholtenhuispublicatiereeks met een interactieve documentaire is afgerond, er zijn zeven documentaires met portretten van Groninger verzetsmensen en bevrijders van Groningen tot stand gekomen, soms in combinatie met exposities en educatieve lesbrief. Er vond een grensoverschrijdend project plaats over het Joodse meisje Liesel Aussen, in samenwerking met de Gemeente en Stadtarchiv Leer, Gemeente Oldambt en het Herinneringscentrum Kamp Westerbork.

OVCG nam deel in de tentoonstellingswerkgroep WOII in 100 voorwerpen en leverde vier voorwerpen voor de expositie, die van 5 februari tot 5 mei 2014 te zien was in de Kunsthal te Rotterdam. OVCG stond gastcurator Ad van Liempt bij met advies om een professionele selectie te maken van de voorwerpen. De expositie trok meer dan 100.000 bezoekers in drie maanden tijd.

Daarnaast heeft OVCG veel input gegeven aan lokale initiatieven op gebied van herdenking, bijvoorbeeld bij diverse struikelstenenprojecten in de provincie Groningen.

In de komende beleidsperiode wil OVCG de volgende kernactiviteiten realiseren:

1. Kennis – onderzoeken en bewaren. Kennis faciliteren en soepele ontsluiting bewerkstelligen zodat een gedegen basis van beschikbare kennis over (en verwant aan) WOII aanwezig is, feiten in perspectief staan en onderscheid kan worden gemaakt tussen feit en fictie. Hiervoor willen wij nauw gaan samenwerken met de Rijksuniversiteit Groningen op zoek naar leemten in de Groninger geschiedschrijving over WOII. De vakgroep contemporaine geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen merkt dat de belangstelling voor het onderwerp ‘beeldvorming WOII en het doorwerken van de oorlog op latere generaties’ bij de studenten erg populair als scriptieonderwerp.

2. Herdenken, eren en vieren – bewustwording. Het rituele aspect van herinnering, landelijk en lokaal, geeft structuur, richting en samenhang voor de samenleving en is startpunt voor bewustwording. OVCG wil de herinneringen uit en aan de Tweede Wereldoorlog in alle dimensies presenteren aan de (Groninger) samenleving en deze ook verbinden met vraagstukken van vandaag.

Projecten: jaarlijks 2 documentaires produceren, (digitale) exposities ontwikkelen, betrokkenheid bij struikelsteenprojecten en onze formule 'de dialoog die oorlog heet' waarin we WOII-thema's op voor een breed en divers publiek presenteren in de hele regio.

3. Educatie en informatie: leren, meedenken en ervaren. Hier gaat het om het vertalen van WOII in onderwijs en voorlichting, de totstandkoming van besef van het eigen verleden en passende vertaling daarvan naar betekenis voor vraagstukken van vandaag, waarin digitale middelen onontbeerlijk zijn. Deze betekenis wordt (boven)lokaal tastbaar gemaakt. OVCG zal voor zover mogelijk haar bestaande digitale presentaties inzetten, zoals www.scholtenhuis.nl, en daarbij drie verrijdbare trolleys ontwikkelen, die wij multimedieverhalenkoffers van de oorlog noemen. In een trolley (gerangschikt op thema bezetting, collaboratie, Jodenvervolging, verzet en bevrijding, is een touch screen bevestigd, waarin films / multimedia applicaties afgespeeld kunnen worden. Ook kunnen historische objecten hierin opgeborgen worden. De trolleys sluiten qua gebruik, vormgeving en inhoud goed aan bij de belevingswereld van kinderen.

Daarnaast maakt OVCG ook uit van de landelijk Educatieoverleg WOII. Vanaf 2016 zal dit overleg haar doelstellingen en kennisuitwisseling bevorderen via de volgende middelen:

1. Expertise delen – bij collega's in de sector
2. Beoordelen – bekijken van en feedback geven op educatieve materialen, methodieken en tentoonstellingen
3. Thematische verdieping – het verbreden en verdiepen van onze kennis en netwerk bijvoorbeeld door het met elkaar bespreken van nieuwe ontwikkelingen binnen en buiten de sector, werken met thema's en het organiseren van studiedagen
4. Delen: Het delen van plannen en ontwikkelingen vanuit de verschillende instellingen
5. Beleid bespreken – Het bespreken van relevante beleidsmatige ontwikkelingen binnen en buiten de sector.

4. Grensoverschrijdend werken

OVCG hecht veel waarde aan samenwerking op het gebied van educatie met partners aan de andere kant van de Duits-Nederlandse grens. Met het project 'Op de weg van Liesel Aussen', in samenwerking met het Herinneringscentrum Kamp Westerbork is dit

voornemen ingezet. OVCG bemerkt dat ook andere partijen deze ambitie delen: het Herinneringscentrum Kamp Westerbork en Stichting Folkingestraat Synagoge (SFS). De synagoge in Groningen biedt veel mogelijkheden om scholieren uit het betreffende Duitse gebied te laten kennismaken met het Joodse Verhaal van de stad en eventueel de provincie Groningen. OVCG kan hier met haar onderzoekkennis aan bijdragen. Bovendien heeft Ostfriesland sterke historische en culturele banden met Groningen, ook op het gebied van Joods erfgoed. Tot aan WO II was sprake van een voortdurende migratie van Joden in beide richtingen. Het belang van het inzetten van jongeren in dit programma is groot. OVCG en SFS zoeken hiervoor samenwerking met Aktion Sühnezeichen Friedensdienste (ASF).

Toelichting:

Coördinator en historica Bettie Jongejan (MA) is het dagelijkse aanspreekpunt van OVCG. Zij wordt daarin bijgestaan door vrijwilligers (collectie en inlichtingen en social media) en op jaarbasis twee of drie stagiaires van de opleiding Geschiedenis van de Rijksuniversiteit Groningen. OVCG wil de komende jaren meer vrijwilligers werven in de leeftijd van 55+.

Het bestuur van OVCG is formeel verantwoordelijk voor de handelwijze van de stichting en hun taken zijn vastgelegd in de statuten en daarmee in overeenstemming.

De wederzijdse verplichtingen en rechten van stagiaires en vrijwilligers zijn vastgelegd in stage- en vrijwilligerscontracten.

OVCG kent relatief lage vaste kosten. Deze bestaan uit personeelskosten (0,55 fte), bedrijfsvoering en huisvesting. De structurele subsidies van de gemeente (€ 33.300) en provincie Groningen (€ 9.900) zijn amper voldoende om deze te dekken, met als gevolg dat ingeteerd moet worden op de (geringe) reserve.

Sinds de cultuurbezuinigingen in 2014 is het OVCG (tijdelijk) gelukt om het interen op onze reserves te beperken, doordat de coördinator tijdelijk gedetacheerd was bij Stichting Oorlogs- Informatiecentrum Drenthe en door dekking uit projecten.

De kracht van het OVCG is dat wij in staat zijn gebleken in de jaren 2011-2015 voor de verschillende activiteiten jaarlijks gemiddeld ca. € 55.000 binnen te brengen: van overheidsinstellingen, andere fondsen, het bedrijfsleven en particuliere subsidieverstrekkingen. Dat betekent dat wij ruim 50 procent meer inkomsten ontvangen van derden dan via onze structurele subsidie van de Gemeente en Provincie Groningen.

Deze trend willen wij de komende beleidsperiode doorzetten. Wij blijven echter benadrukken dat de subsidies van de Provincie en Gemeente Groningen belangrijk zijn voor de vaste kosten van onze bedrijfsvoering. Het verhogen van structurele bijdrage van de provincie van € 9.900 naar 16.700 is hard nodig om de projecten mogelijk te maken en de financiering daarvan binnen te halen in de komende beleidsperiode.

OVCG is een unieke organisatie in de stad Groningen en provincie Groningen als het gaat om het initiëren van WOII-projecten en wordt gesteund door het landelijke netwerk aan

oorlogsmusea en herinneringscentra WOII.

Op welke wijze wilt u bijdragen aan de te verwezenlijken strategische doelen zoals verwoord in onze kadernota?

- Nieuwe verbindingen leggen (samenwerking, sterke partnerschappen)
- Een leven lang cultuur (educatie, uw verbinding met het onderwijs)
- Samenleven met cultuur (participatie, maatschappelijke bijdrage)

Geef een toelichting op de aangevinkte keuzes:

Samenleven met cultuur:

Delen en beschikbaar stellen van erfgoed, verhalen en versterken van de herinneringscultuur.

OVCG beschouwt het als zijn collectieve verantwoordelijkheid om de herinnering aan WOII, waaronder de schending van de democratische rechtstaat, de vervolging en het massale geweld, te behouden. Het mag geen geschiedenis worden die behouden blijft in boeken, maar geen waarde heeft voor het heden.

Een levenlang cultuur:

OVCG heeft de afgelopen jaren een doorlopende leerlijn ontwikkeld op gebied van WOII-educatie.

Deze leerlijn willen we doorzetten.

Het project WOII dichterbij in de stad en provincie Groningen – leeftijd 10-13

Op de Weg van Liesel Aussen – leeftijd 10-13

Stolpersteine. Een steen, een naam, een herinnering – leeftijd 10-13

Lesboeken over oorlogsmonumenten – leeftijd 10-13

Oorlogsleskisten en leskisten Joden in Grunn – leeftijd 10-13

Dwingend Drukwerk, over de werking van propaganda – leeftijd 14-17

Spin-off: interactieve documentaire Scholtenhuis – leeftijd 14-17

Tevens is OVCG al jaren stageplek voor Bachelor- en Masterstudenten van de Rijksuniversiteit Groningen.

Door middel van onderzoek, collectie, het geven van lezingen en ons vrijwilligersbeleid dragen wij bij aan een levenlang leren voor volwassenen.

Nieuwe verbindingen leggen:

OVCG hecht veel waarde aan samenwerking op het gebied van educatie met partners aan de andere kant van de Duits-Nederlandse grens. Met het project 'Op de weg van Liesel Aussen', in samenwerking met het Herinneringscentrum Kamp Westerbork is dit voornemen ingezet. OVCG bemerkt dat ook andere partijen deze ambitie delen: het Herinneringscentrum Kamp Westerbork en Stichting Folkingestraat Synagoge (SFS).

De synagoge in Groningen biedt veel mogelijkheden om scholieren uit het betreffende Duitse gebied te laten kennismaken met het Joodse Verhaal van de stad en eventueel de provincie Groningen. OVCG kan hier met haar onderzoekkennis aan bijdragen.

Bovendien heeft Ostfriesland sterke historische en culturele banden met Groningen, ook op het gebied van Joods erfgoed. Tot aan WO II was sprake van een voortdurende migratie van

Joden in beide richtingen.

Het belang van het inzetten van jongeren in dit programma is groot. OVCG en SFS zoeken hiervoor samenwerking met Aktion Sühnezeichen Friedensdienste (ASF)

ASF ontstond in 1958 in Duitsland. De oprichters erkenden dat zij als Duitsers schuldig waren aan de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust. Ze wilden helpen met de wederopbouw in de landen die Duitsland bezet had en aan verzoening werken. Sinds in 1959 de eerste ASF-vrijwilligers – Duitse jongeren in de leeftijd van 17-20 jaar - naar Nederland kwamen, hebben meer dan 750 vrijwilligers in tientallen verschillende projecten gewerkt. De basis is daarbij altijd dezelfde gebleven: jongeren die willen bijdragen aan de dialoog tussen landen en groeperingen en zich in de praktijk inzetten voor een diepgewortelde vrede worden in staat gesteld een aanzienlijke tijd voor een project te werken. Momenteel werken er ASF'ers bij het Verzetsmuseum Amsterdam, Nationaal Monument Kamp Vught, Anne Frank Stichting en Herinneringscentrum Kamp Westerbork. Graag willen we in de nieuwe beleidsperiode ook een ASF'er inzetten bij stichting SFS en OVCG. Zijn of haar taak is dan: het opzetten van een grensoverschrijdend educatief project i.s.m. SFS, OVCG (ondersteuning historisch onderzoek) en Leer.

Hoe draagt uw instelling bij aan het gemeentelijke speerpunt Talentontwikkeling, zorgen voor een City of Talent?

Onze bijdrage aan talentontwikkeling zit hem vooral in het creëren van de randvoorwaarden op het gebied van democratisch burgerschap, wetenschapsbeoefening en erfgoedontwikkeling via kennisoverdracht en het toegankelijk maken van bronnen, en educatieve projecten. Onze medewerkers, stagiaires van de Rijksuniversiteit Groningen én vrijwilligers dragen hieraan bij.

Op welke wijze draagt uw organisatie bij aan Het Verhaal van Groningen?

De Tweede Wereldoorlog is een niet weg te denken hoofdstuk uit de Groninger Geschiedenis. Om in de toekomst de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog in de samenleving actueel en relevant te laten zijn, moet presentatie/educatie erop gericht zijn een multi-perspectief beeld van de Tweede Wereldoorlog over te brengen waarbij de focus ligt op wat deze oorlog met mensen heeft gedaan. Dit kan zowel in fysieke (objecten uit onze collectie) als digitale presentatievorm. Een voorbeeld is het nieuwe digitale museum van de collectie Groningen, waar OVCG ook in participeert.

De verschillende perspectieven zijn gekoppeld aan gebeurtenissen waarvan men kennis moet hebben wil het desbetreffende perspectief begrepen kunnen worden, zoals de inval, de bezetting, de Shoah, het verzet, de collaboratie, en de bevrijding. Het is belangrijk dat er overzicht en afstemming is over wie welke gebeurtenissen en welke perspectieven onder de aandacht brengt. Ook dient dit duidelijk te zijn voor het publiek.

Door zichtbaar en invoelbaar te maken wat mensen heeft bewogen, welke waarden men belangrijk vond en welke keuzen men heeft gemaakt onder druk van oorlog en bezetting, kunnen huidige generaties, ongeacht hun afkomst, zich tot de mensen en gebeurtenissen uit het verleden verhouden. Dit helpt toekomstige generaties om de wereld beter te

begrijpen en helpt hen een positief handelsperspectief in te nemen. Kennis nemen van verhalen, het verwerven van democratische vaardigheden, het deelnemen aan herdenkingen en het participeren in educatieve projecten rondom historische plekken is hiervoor onontbeerlijk.

OVCG neemt deel aan De Verhalen van Groningen door het leveren van historische verhalen voor de website. In 2015 werd nauw samengewerkt in het kader van het project 'dialogo die oorlog heet' dat loopt van 2015 t/m medio 2017. De input van OVCG bij de ontwikkelde digitale presentatie www.bevrijdinggroningen70.nl was onmisbaar.

In welke sector(en)/discipline(s) bent u werkzaam?

Erfgoed, Onderwijs

Wilt u aangemerkt worden als Cultuurpijler?

Nee

Wilt u aangewezen worden als steunfunctie?:

Nee

Uploaden begroting en prestatiegegevens

- [Begroting_Prestatiegegevens-_CultuurnotaGroningenOVCG.xlsx](#)

Wilt u aanvullende informatie toevoegen? Dat kan hier.

- [Jaarverslag2014.pdf](#)

Jaarrekening en jaarverslag 2014

- [Jaarcijfers2014.pdf](#)

Heeft u eerder subsidie aangevraagd bij de Gemeente Groningen of Provincie Groningen?

Ja

Plaats

Groningen

Naam

Deddo Houwen

Functie

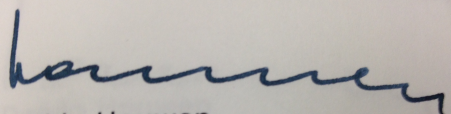
Voorzitter

Ondertekening

- [HandtekeningDJHouwen.jpg](#)

Bestelling

Product	Aantal	Per stuk	Prijs
Gewenst subsidiebedrag per jaar bij de Gemeente Groningen	1	33.300,00 €	33.300,00 €
Gewenst subsidiebedrag per jaar bij de Provincie Groningen	1	16.700,00 €	16.700,00 €
		Totaal	50.000,00 €

Deddo Houwen
Voorzitter OVCG